

Çek Kopar

Tüm
Dersler

4.
SINIF

Harika Defter

AKILLI TAHTA
UYUMLU

ÇÖZÜM
CEVAP
KAREKODLU

MESUT
YAVUZTÜRK

artıbir
yayınları

© Bu kitabın tüm yayın hakları ENFA YAYINCILIK SAN.TİC.LTD.ŞTİ'ne aittir. Kitaptaki özgün metin, soru, şekil ve resimlerin tamamının veya bir kısmının Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu uyarınca yayınevi ve yazarının yazılı izni olmaksızın elektronik, mekanik, fotokopi ya da başka bir şekilde çoğaltılması, yayımlanması ve dağıtılması yasaktır.

Yazar

Mesut YAVUZTÜRK

Redaksiyon

Mehmet ARMAÇAN

Basri DOĞANAY

Burcu SAVRAN

Yayıncı Sertifika

51650

ISBN

978-625-8300-66-6

Grafik & Tasarım

Artıbir Grafik

Baskı

Tarcan Matbaacılık İvedik Cad. No: 417/A

Yenimahalle / ANKARA

Sertifika No: 47663

ENFA YAYINCILIK SAN. TİC. LTD. ŞTİ

Fevzi Çakmak Mahâllesi 10770 Sokak No: 1/K • Karatay / KONYA

Tel: 0332 345 46 46 • Gsm: 0501 335 46 46

www.artibiryayinlari.com.tr // artibiryayinevi@gmail.com

İSTİKLÂL MARŞI

Korkma! Sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak,

Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.

O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak;

O benimdir, o benim milletimindir ancak.

Çatma, kurban olayım, çehreni ey nazlı hilal!

Kahraman ırkıma bir gül; ne bu şiddet, bu celal?

Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helal...

Hakkıdır, Hakk'a tapan milletimin istiklal.

MEHMET AKİF ERSOY

1. TEMA: OKUMA KÜLTÜRÜ

Okuduğunu Anlama	5
Harf (Ses) Bilgisi	6
Hece Bilgisi	7
Kelimenin Sözlük Anlamı	8
Noktalama İşaretleri	9
Zıt Anımlı Kelimeler	10
Abecesel Sıralama	11
Yeni Nesil Sorular	12
Tema Değerlendirme Sınavı-1	13-14

2. TEMA: MİLLİ MÜCADELE VE ATATÜRK

Okuduğunu Anlama	15
Soru Eki "-mi"nin Yazımı	16
Eş Anımlı Kelimeler	17
Yanlış Yazılan Kelimeler	18
Noktalama İşaretleri	19
Gerçek ve Hayal Ürünü İfadeler	20
Yeni Nesil Sorular	21
Tema Değerlendirme Sınavı-2	22-23

3. TEMA: ERDEMLER

Okuduğunu Anlama	24
Metinde Konu - Başlık - Ana Fikir	25
Sesteş Kelimeler	26
Bağlaç ve Ek Olan "de" ve "ki"	27
Görsel Okuma ve Yorumlama	28
Olayların Oluş Sırası	29
Yeni Nesil Sorular	30
Tema Değerlendirme Sınavı-3	31-32

4. TEMA: BİLİM VE TEKNOLOJİ

Okuduğunu Anlama	33
Metnin Bölümleri	34
Noktalama İşaretleri	35
Kısaltmaların Yazımı	36
Büyük Harflerin Yazıldığı Yerler	37
Yeni Nesil Sorular	38
Tema Değerlendirme Sınavı-4	39-40

5. TEMA: DOĞA VE EVREN

Okuduğunu Anlama	41
Eş, Zıt ve Sesteş Anımlılık ve Etkinlikler	42
Sayıların Yazımı	43
Noktalama İşaretleri ve Etkinlikleri	44
5N 1K	45
Yeni Nesil Sorular	46
Tema Değerlendirme Sınavı-5	47-48

6. TEMA: MİLLİ KÜLTÜRÜMÜZ

Okuduğunu Anlama	49
Ölçü Kısaltmalarının Yazımı	50
Cümle ve Hikaye Tamamlama	51
Atasözleri ve Deyimlerimiz	52
Hikaye Unsurları	53
Şiirde Başlık, Tema, Ana Duygu	54
Tarih ve Saatlerin Yazımı	55
Yeni Nesil Sorular	56
Tema Değerlendirme Sınavı-6	57-58

7. TEMA: SAĞLIK VE SPOR

Okuduğunu Anlama	59
Görsel Karşılaştırma ve Yorumlama	60
Hikaye (Metin) Haritası	61
Yeni Nesil Sorular	62
Tema Değerlendirme Sınavı-7	63-64

8. TEMA: SANAT

Okuduğunu Anlama	65
Anahtar Kelimeler,	
Kelimelerin Sözlük Anlamı	66
Yazım Kuralları Etkinliği	67
Noktalama Kuralları Etkinliği	68
Görsel Okuma ve Yorumlama	69
Yeni Nesil Sorular	70
Tema Değerlendirme Sınavı-8	71-72

Ayhan, ayakkabısını bağlayamıyordu. Evde annesi bağlayıp onu okula yolluyordu. Ayakkabısının bağı çözülürse öylece geziyor, bağlamayı bilmediğinden uğraşmıyordu. Bir gün ayakkabının bağına basıp düşmüş, dizi acımişti. Öğretmeni ayakkabısını bağlamış, bağlarken de ona tarif etmişti. Bağı çözmüş, birkaç kere de kendisine bağlatmıştı. Hatta birkaç gün unutup unutmadığını öğrenmek için çözüp bağlatmıştı.

Ayhan'ın okuması zayıftı. Öğretmeni ona her gün mutlaka okuması gerektiğini söylese de bir şey değişmiyordu. Öğretmeni ona ayakkabı bağlama meselesini hatırlattı. Her gün ayakkabı bağladığı için öğrendiğini, tekrar ettiği için de unutmadığını söyledi. Eğer her gün okur, okumayı aksatmazsa okumasının gelişeceğini belirtti.

Hayatta tekrar etmediğimiz alışkanlıklar unutulur gider. Öğrendiğimiz şeyleri tekrar tekrar yaparak pekiştirmeliyiz ve geliştirmeliyiz. Her gün mutlaka okumalı, anlayarak okumalıyız. Okudukça okumamızın geliştiğini fark ederiz.

Metni dikkatlice okuyup soruları cevaplayınız.

1. Önceleri Ayhan'ın ayakkabısını kim bağlıyormuş?

2. Ayhan'a ayakkabı bağlamayı kim öğretmiş?

3. Öğretmen Ayhan'a ayakkabı bağlamayı öğretirken ne yapmıştır?

4. Okuması zayıf olan Ayhan'a öğretmeni ne tavsiye etmiştir?

5. Yukarıda öğrendiğimiz şeyleri unutmamak için yapılması gerekenlere iki örnek verilmiştir. Siz de aşağıya bir örnek daha yazınız.

6. Öğretmen arada bir, Ayhan'ın ayakkabısının bağını niçin çözüyormuş?

KONU: HARF (SES) BİLGİSİ

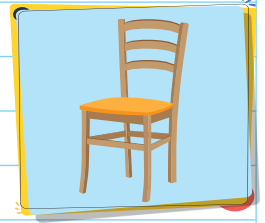
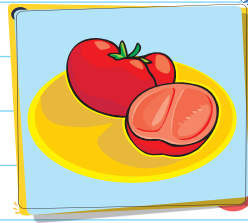
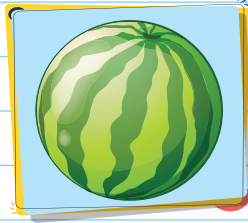
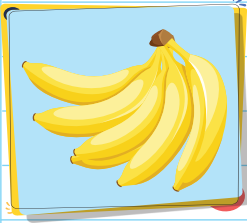
arttırıcı bilgi

Ağzımızdan çıkan her sesin yazıdaki karşılığına harf denir. Abecemizde 29 harf vardır. Bu harflerden 8'i ünlü, 21'i ünsüzdür. Ünlü harfler kendi aralarında kalın ve ince; ünsüz harfler de sert, yumuşak olarak gruplara ayrılır.

Dikkat!!!

"a, ı, o, u," kalın; "e, i, ö, ü" ise ince ünlülerdir.

ETKİNLİK: Aşağıdaki görsellerin adını altına yazınız, altındaki kutucuğa ise harf sayılarını yazınız

.....Muz.....

3

ETKİNLİK: Aşağıdaki tabloyu uygun şekilde doldurunuz.

Kelime	Ünsüz Harf Sayısı	Ünlü Harf Sayısı	Kalın Ünlü	İnce Ünlü	Kelime	Ünsüz Harf Sayısı	Ünlü Harf Sayısı	Kalın Ünlü	İnce Ünlü
Parke	3	2	a	e	İstanbul				
Kanepe					Yüksekova				
İdareci					Kart				
Defter					Eda				
Kaleci					Aile				
Gazete					Beyaz				
Kelime					İlkbahar				

ETKİNLİK: Aşağıya istenilen sayıda harfi bulunan kelimeler yazınız.

3 harfli	4 harfli	5 harfli	6 harfli	7 harfli	8 harfli

Ağzımızdan tek seferde çıkan ses ve ses gruplarına hece adı verilir. Dilimizde 1, 2, 3 ve 4 harfli heceler bulunur. Ünlü harfler aynı zamanda tek harfli hecelerdir. Her hecede sadece bir tane ünlü harf bulunur. Bu yüzden kelimenin ünlü harf sayısınca hecesi vardır. Ünlü harf olmadan hece olmaz.

ÖRNEK: kitaplık → (üç heceli) → ki - tap - lık → Üç hecelidir.

1 2 3

DİKKAT!!! Birleşik kelimeler tek bir kelimemiş gibi hecelenir. Birleşik kelimenin birinci kelimesinin son harfi ünsüz ise ve ikinci kelimenin ilk harfi ünlü ise birinci kelimenin son harfi ikinci kelimenin ilk harfiymiş gibi hecelenir.

ÖRNEK: ilk okul (ayrı kelime) → ilk o-kul aslan ağzı (ayrı kelime) → as-lan ağ-zı
ilkokul (birleşik kelime) → il-ko-kul aslanağzı (birleşik kelime) → as-la-nağ-zı

ETKİNLİK: Aşağıdaki kelimelerin hece sayılarını yazınız.

Küçük	2	Karides		Televizyon	
Anı		Karıncalar		Ters	
İade		Otobüs		Fes	
Silgi		Prens		Galibiyet	
Telefon		Bisiklet		Süpürge	

ETKİNLİK: Aşağıdaki kelimelerin hecelenişini yazınız.

Tekerlek	te-ker-lek	Aslıhan		Ailevi	
Gerçeklik		Keloğlan		Kaliteli	
Yüksekova		Uzungöl		Eminönü	
Frenci		Başöğretmen		Alakart	

ETKİNLİK: Aşağıdaki kelimelerin hecelenişi doğru ise kutucuğa D, yanlış ise Y yazınız.

☐ ka-sa-ba	☐ a-rab-a	☐ can-lı-lık	☐ uy-an	☐ frag-man
☐ gör-üş-me	☐ sa-rı-ca	☐ kral-i-yet	☐ u-yar-mak	☐ ot-ob-üs
☐ fa-a-li-yet	☐ ö-de-vler	☐ sa-at-ler-ce	☐ du-rak	☐ kal-em-lik
☐ li-mo-na-ta	☐ ot-ur-ak	☐ kah-ve-ren-gi	☐ san-dal-ye	☐ kalk-in-ma

KONU: KELİMENİN SÖZLÜK ANLAMI

artıbir bilgi

Kelimelerin anlamlarını sözlüklerden öğreniriz. Bir kelimenin sözlük anlamı, aklımıza ilk gelen anlamıdır. Buna birinci anlamı da denir. Kelimelerin anlamlarını öğrenmek için sözlükten yararlanınız.

ETKİNLİK: Aşağıda sözlük anlamı verilen kelimeleri görselleri ile eşleştiriniz. Altındaki boşlukta, kelimeyi cümle içinde kullanınız.

☛ : Meyve verebilen, gövdesi odun veya kereste olabilen ve uzun yıllar yaşayabilen bitki.

H. Atatürk

Cümle:

☛ : Taşıtlarda istenilen yönü vermeye ve taşıtı belirli bir doğrultuda götürmeye yarayan düzenek.

Cümle:

☛ : Afrika'nın Ekvator bölgesinde yaşayan, iri ve güçlü bir maymun türü.

Cümle:

☛ : Bir kimsenin, bir yazının altına, bu yazıyı yazdığını ve onayladığını belirtmek için her zaman aynı şekilde yazdığı ad veya işaret.

Cümle:

☛ : Yemek borusu ile onikiparmak bağırsağı arasında bulunan, besinlerin sindirime hazır duruma getirildiği organ.

Cümle:

ETKİNLİK: Aşağıdaki kelimelerin sözlük anlamını yazıp cümlede kullanınız.

Müjde

Cümle:

Pastel

Cümle:

Sağır

Cümle:

Şebeke

Cümle:

Duygu ve düşüncelerin daha açık ifade edilmesi için, cümlelerin yapısı ve duraklama yerlerini belirtmek, okumayı ve anlamayı kolaylaştırmak için kullanılan işaretlere noktalama işaretleri denir.

Nokta: Olumlu ve olumsuz cümlelerin sonuna, maddeleri gösteren rakam veya harflerden sonra, rakamla yazılan saat ve dakika arasına, rakamla yazılan tarihlerde gün, ay ve yıl arasına, sıra bildiren sayılardan sonra, bazı kısaltmalardan sonra nokta konur.

Soru işareti: Soru soran, cevap bekleyen cümlelerin sonuna, kişilerin bilinmeyen doğum yeri veya doğum tarihi yerine soru işareti konur.

Virgül: Cümlelerde aynı görevi paylaşan sıralı kelimeler ve sıralı cümleler arasına, eylemden uzak düşmüş öznenen sonra ve cümlede eylemi gerçekleştireni netleştirmek için virgül konur.

Ünlem: Korku, sevinç, şaşkınlık gibi ani duyguları belirten ifade veya cümleden sonra; seslenme, hitap, uyarı sözlerinden sonra ve alay, küçümseme, kinaye anlamı kazandırmak istenen sözden hemen sonra ünlem konur.

ETKİNLİK: Aşağıdaki cümlelerde yay ayraç içindeki boş bırakılan yerlere uygun noktalama işareti koyunuz. En alttaki yere ise belirtilen noktalama işaretinin hangi cümlelerde kullanıldığını yazınız.

1- Sen hiç Ordu() Giresun() Trabzon ve Rize'yi gezdin mi()

2- Heeey() Burada ben de varım() beni de dinlemelisin()

3- Çok temizim() diyor ama iki ayda bir banyo yapar()

4- Okuldan geldi() üzerini değiştirdi() ayaküstü bir şeyler atıştırdı() annesine veda edip gitti()

5- Nasrettin Hoca() (1208, ? – 1284, Akşehir) bizi hem güldüren hem de düşündüren fıkraları ile ünlü milli kültür kahramanıdır()

6- Ey yükselen yeni nesil() Gelecek sizsiniz() Cumhuriyeti biz kurduk() onu yükseltecek ve yaşatacak sizsiniz()

7- 4() geleneksel okul şenliği programı (06() 06() 2024 tarihi saat 09() 00'da başlayacak()

8- Cahit Arf ülkemizin Or() Prof() Dr() olarak yetiştirdiği dünyaca ünlü bir matematikçidir.

9- Yol: 1() Karada() havada() suda bir yerden bir yere gitmek için aşılacak uzaklık() 2() Karada insanların ve hayvanların geçmesi için açılan veya kendi kendine oluşmuş, yürümeye uygun yer()

Noktanın
Kullanıldığı Cümle
Numaraları:

Virgülün
Kullanıldığı Cümle
Numaraları:

Soru İşaretinin
Kullanıldığı Cümle
Numaraları:

Ünlemin
Kullanıldığı Cümle
Numaraları:

KONU: ZİT ANLAMLI KELİMELER

arttırıcı bilgi

Yazılışları ve okunuşları farklı, anlamları birbirinin tam tersi olan kelimelere zıt (karşıt) anlamlı kelimeler denir. Zıt anlamlı kelimeler aynı cümle içinde kullanılabilir. "-lı, -sız" ile "-me, -ma" eki alan kelimelerde zıt anlam aranmaz. Yani bir kelimenin olumsuzluğu o kelimenin zıt anlamlısı değildir.

Örnek: Yararlı – zararlı → zıt anlamlı / Yararlı – yararsız → Zıt anlamlı değildir.

ETKİNLİK: Aşağıdaki kelimelerin zıt anlamlılarını karşısına yazınız.

Dolu	→		Kış	→		Sabah	→	
Uzun	→		Yanlış	→		Erken	→	
Geniş	→		Tatlı	→		Yakmak	→	
Var	→		Gelmek	→		Önce	→	
Mutlu	→		Küçük	→		Dışarı	→	
Neden	→		Çok	→		İleri	→	
Gülmek	→		Güzel	→		Ön	→	
Sıcak	→		Ödül	→		Eksi	→	
Farklı	→		Beyaz	→		İç	→	

ETKİNLİK: Aşağıdaki zıt anlamlı kelimeleri eşleştirerek şifreyi çözünüz.

L	Kalabalık	Beyaz	○	K	Eksik	Fazla	○
A	Açık	Yaş	○	İ	Cesur	Gündüz	○
Z	Siyah	Eğri	○	E	Gece	Tok	○
A	Büyük	Kapalı	○	L	Birlikte	Korkak	○
L	Uzak	Sahte	○	M	Düşman	Dost	○
İ	Yaşlı	Tenha	○	E	Hızlı	Alçak	○
M	Az	Küçük	○	L	Aç	Ayrı	○
N	Gerçek	Çok	○	E	Yüksek	Yavaş	○
T	Doğru	Yakın	○	R	Soru	Cevap	○
İ	Kuru	Genç	○				

ŞİFRE:

Abecemizdeki harflerin A'dan Z'ye kadar belirli bir sıraya göre dizilmesine "abecesel" sıra denir. Sözlüklerde, imla (yazım) kılavuzlarında ve ansiklopedilerde kelimeler ve konular abecesel sıraya uygun düzenlenir.

DİKKAT!!! Kelimeleri abecesel sıraya koymak için öncelikle harflerin sıralamasını bilmeliyiz. Kelimelerin önce ilk harfleri kontrol edilir, ilk harfleri aynı ise ikinci, ikinci harfleri de aynı ise sırasıyla üçüncü, dördüncü... harfleri kontrol edilerek sıralanır.

ETKİNLİK: Aşağıda her satırdaki kelimeleri abecesel sıraya göre numara vererek sıralayınız.

Kader	Fayda	Zanlı	Aabaküs	Derin	Malum
Orman	Oje	Odacı	Oturak	Olay	Oflaz
Sevgi	Semiz	Sekiz	Sebat	Selek	Safir
Anadolu	Anne	Ansız	Anılar	Anten	Anane
İnek	İnayet	İnleme	İnziva	İnce	İndirim
Terzi	Terminal	Terketme	Terazi	Terlik	Tereke

ETKİNLİK: Aşağıdaki, harfleri abecesel sıraya uygun kelimelerin kutucuğunu kırmızıya boyayınız.

Otuz	Adil	Dekor	Abalı	Eda	Konu
Mola	Demo	Dekor	Adem	Ehil	Ahır

ETKİNLİK: Aşağıdaki kelimeleri abecesel sıraya uygun yazınız.

Alaca	Ala	Alaten	Alan	→ 1	2	3	4
İbadet	İdare	İbare	İdame	→ 1	2	3	4
Kolonya	Kolye	Kolay	Kolon	→ 1	2	3	4

1.

ÇALIŞKAN

Yukarıdaki kelime ile ilgili seçeneklerde yapılan hangi yorum doğru değildir?

- A) Zıt anlamlısı olan kelime abecemizin 24. harf ile başlar.
- B) Sözlükte "çadır"dan sonra, "çakıl"dan önce gelir.
- C) Kelimenin 5 ünsüz, 3 de ünlü harfi vardır ve "2-3-3" harften oluşan 3 hecesi vardır.
- D) Kelimenin eş anlamı "hamarat"tır ve bütün ünlüleri kalındır.

2.

sazan	tutmuş	Ahmet	gölde	iki	bugün
tatiline	yaz	okullar	girecekmış	günü	cuma
şarkı	Melisa	söyledi	güzel	üç	sahnedede
satmış	kırmızı	perşembe	Atakan	günü	otomobilini

Yukarıdaki hangi şekil içindeki kelimeleri abecesel sıraya göre yazdığımızda elde ettiğimiz cümle anlamlı ve kurallı bir cümle olur? (Not: Kurallı cümle eylemi sonda olan cümledir.)

- A)
- B)
- C)
- D)

OKUMAK

Kitabımı elime alırım,
Hepsini okurum, kalmaz yarım.
Başka yok mu, diye ararım;
Bilgili olmaktır benim kararım.

Kitap bilgi, kültür deryası,
Alır ruhumdaki tüm pası,
Öykü, masal, şiir ve dahası;
Okuyanın geniş olur dünyası.

Yararlıdır kitabın her türü,
Okuduğum bir değil, bir sürü.
Yerinde sayma, hep ileri yürü;
Okuyanın geniş olur kültürü.

Mesut YAVUZTÜRK

Şiiri dikkatlice okuyun ilk iki soruyu cevaplayınız.

1. 1. dörtlüğe göre şairin kararı neymiş?

- A) Kitap almak B) Kitap aramak
C) Kitap yazmak D) Bilgili olmak

2. Şiire göre kitap okuyanla ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Çok parası olurmuş.
B) Dünyası geniş olurmuş.
C) Kültürü geniş olurmuş.
D) Bilgili olurmuş.

3. * 6 harfliyim.

* 2 ünsüz, 4 ünlü harfim var.

* Abecemizin 12. harfi ile başlarım.

* 4 heceliyim.

Yukarıdaki özelliklere sahip olan kelime aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İnsani B) İadeli
C) Hediye D) Sarkaç

4. Dilimizde en az bir, en çok ise dört harfli heceler vardır.

Buna göre aşağıdaki kelimelerden hangisi Türkçe bir kelime olamaz?

- A) Stant B) Sert
C) Sayı D) Yaya

5. Aşağıdaki kelimelerden hangisinin hecelenişi doğrudur?

- A) boz-a-yı B) a-çık-öğ-re-tim
C) ba-kı-me-vi D) kıl-a-vuz

6. Aşağıdaki hangi cümlede zıt anlamlı kelimeler kullanılmıştır?

- A) Bu gece sabaha kadar uyumamış.
B) Ağır yükün altında yukarı kata kadar zar zor çıktı.
C) Aradığını bulmak için odayı alt üst etti.
D) Birinci olmayı hedeflerken üçüncü oldu.

7. "Bahçemizde dalları geniş, yaşlı bir çınar ağacı vardı.

Aşağıdaki kelimelerden hangisi yukarıdaki cümlede altı çizili kelimelerden birinin zıt anlamı değildir?

- A) Dar B) Yaprak
C) Genç D) Yok

8. ".....: Eski çağlardan kalmış şehir veya yapı, ören, kalıntı." olarak sözlük anlamı verilen kelime için noktalı yere aşağıdaki hangi görse-
lin adı yazılmalıdır?

A)

B)

C)

D)

9. 300 sayfalık bir sözlüğün 288. sayfasında aşağıdaki kelimelerden hangisinin anlamı yazılı olabilir?

- A) Merdane B) Zanaat
C) Cengaver D) Teneke

10. Aşağıdaki kelimelerden hangisi abecesel sıralamada "tarak" kelimesinden sonra, "tarz" kelimesinden önce gelmez?

- A) tarantula B) tarama
C) tartma D) taraf

AÇIK UÇLU SORULAR

Nokta işaretinin kurallarına örnek birer cümle yazınız.

.....

.....

.....

.....

Aşağıdaki belirtilen sayı ve özelliklere uygun heceler yazınız.

1 harfli - Ünlü: -a, -e, -i,

2 harfli - Ünlü-Ünsüz:

2 harfli - Ünsüz-Ünlü:

3 harfli - Ünsüz-Ünlü-Ünsüz:

3 harfli - Ünlü-Ünsüz-Ünsüz:

3 harfli - Ünsüz-Ünsüz-Ünlü:

4 harfli - Ünsüz-Ünlü-Ünsüz-Ünsüz:

4 harfli - Ünsüz-Ünsüz-Ünlü-Ünsüz:

SAKARYA’NIN DEĞERİ

Sakarya Zaferi’nin üzerinden epey zaman geçmişti. Dönemin ünlü ve yetenekli ressamlarından biri, Atatürk’e Sakarya Savaşı’nı anlatan bir tablo hediye etti. Savaşın tüm kahramanlıklarının işlenmeye çalışıldığı bu tabloda Atatürk, önde gürbüz bir ata binmiş olarak resmedilmişti. Ressam yaptığı bu tablo için takdir ve tebrik beklerken Atatürk:

— Bu tabloyu kimseye göstermeyin, dedi.

Bunun üzerine ressam şaşkınlığını gizleyemez. Oradakiler de ne diyeceğini bilemez. Herkes birbirine bakarken Atatürk şöyle der:

— Sakarya Savaşı’na katılan herkes bilir ki, hayvanlarımız bir deri bir kemikten ibaretti. Bizlerin de onlardan arta kalan yanımız yoktu. Yani hepimiz iskelet halindeydik. Atları da, savaşçıları da böyle güçlü kuvvetli göstermekle, Sakarya’nın değerini küçültmüş oluyorsunuz dostum.

Bunun üzerine ressam, eline boyayı fırçayı alır ve atları cılız hale getirir. Ressamın tablosu şimdi son yaptığı haldedir.

(Düzenlenmiştir.)

Metni dikkatlice okuyup aşağıdaki soruları cümle kurarak cevaplayınız.

1. Metnin konusunu yazınız.

2. Ressam tabloyu kime hediye etmek için yapmıştır?

3. Ressam tabloyu Atatürk’e gösterdiğinde ondan beklentisi nedir?

4. Atatürk, “Bu tabloyu kimseye göstermeyin.” deyince herkes ne yapmıştır?

5. Sakarya Savaşı’na katılan askerler ve hayvanlar nasılmış?

6. Atatürk’ün konuşması üzerine ressam ne yapmıştır?

Ekler, eklendiği kelimeye bitişik yazılırlar. Ancak cümleye soru anlamı kazandıran "-mi" eki kelime-den ayrı yazılır. "-mi" soru eki ile iyelik eki olan "-mî" ekini karıştırmamak gerekir. Soru eki "-mi"ye getirilen ekler "-mi" ekine bitişik yazılır. Soru eklerinin bitişik yazılması yazım kuralı hatasıdır.

ÖRNEK: Kalemim¹i sen mî² aldın? 1: "-mi eki" iyelik eki olduğu için kelimeye birleşik yazılır.

2: "-mi eki" ise cümleye soru anlamı kazandırdığı için kelimedenden ayrı yazılır.

DİKKAT!!! "-mi" ekine getirilen diğer ekler, "-mî" ekine birleşik yazılır.

Örnek: Çikolatalı kek sever misin? (-mîsin'deki "sin" eki, "-mi" ekine eklendiği için birleşik yazılır.)

ETKİNLİK: Aşağıdaki cümlelerde kullanılan soru eklerinin altını çiziniz.

- Hatamı anladım, şimdi ondan özür dilemem mi gerekiyor?
- Marmaris'e tatile gittiğimiz yazı hatırlıyor musun?
- Bu sorunun doğru cevabı sence C mi yoksa D mi?
- Yazın güzel mi, değil mi öğretmenine sor.
- Kelimenin anlamını öğrenmek için sözlüğe baktın mı?
- Şu karşıdan gelen köylü müdür, yoksa yabancı mıdır?

ETKİNLİK: Aşağıdaki cümlelerde "-mi" ekinin yazımı doğru ise yay ayraç içine (D), yanlış ise (Y) yazınız.

- () Teyze mi neredeyse beş yıldır görmüyorum.
- () O kadar bağırdım, sesimi hiç mi duymadın?
- () Kafa mı toplayıp sonra cevap verebilir mi yim?
- () Kitabını yarın getirsem senin için sorun olur mu?
- () Kalemi mi, defterimi, her şeyi mi evde unutmuşum.
- () O ünlü futbolcu, önemli maçta penaltı mı kaçırmış?

ETKİNLİK: Aşağıda yazım yanlış olan "-mi" eklerini tespit edip doğrusunu altına yazınız.

- Cebi mi kontrol ettinmi?
- Bu gece gözü mü bile kırpmadım, biliyormu sun?
- Sınıfı mızı güzel süslemiş mi yiz?

KONU: EŞ ANLAMLI KELİMELE

arttırıcı bilgi

Yazılışları ve okunuşları farklı, anlamları aynı olan kelimelere eş anlamlı (anlamdaş) kelimeler denir. Cümlelerde eş anlamlı olan bir kelimeyi, eş anlamlısıyla değiştirmek cümlenin anlamını değiştirmez. Kelimelerin eş anlamlarını sözlükten öğrenebiliriz. Bir kelimenin birden fazla eş anlamı olabilir.

DİKKAT!!! Eş anlamlı kelimelerin ikisi birden bir cümlede kullanılırsa cümlede anlatım bozukluğu olur.

ETKİNLİK: Aşağıdaki kelimelerin eş anlamlılarını karşısına yazınız.

Çiftçi →	Gerek →	Şekil →
Yan →	Yaşam →	Küçük →
Ara →	Neden →	Önemli →
Geniş →	Anne →	Güven →
Var →	Uçak →	Doğa →
Hal →	Yanlış →	Gurur →
Mutlu →	Yıl →	Zaman →
Çünkü →	Amca →	Önce →

ETKİNLİK: Aşağıdaki kelimeleri eş anlamlıları ile eşleştiriniz.

Kenar	Şenlik	Yemin	Adeta
Dış	Kara	Sanki	Irak
Festival	Kıyı	Yalnız	Hane
Siyah	Muhabbet	Uzak	Ant
Sohbet	Hariç	Ev	Sadece

ETKİNLİK: Aşağıdaki cümlelerde eş anlamlı olan kelimeleri, eş anlamlısını kullanarak altına tekrar yazınız.

► Okula öğretmeninin istediği zamanda geldiğim için mutluyum.

Mektebe muallimin dilediği vakitte geldiğim için bahtıyırım.

► Kulenin etrafında tam üç kere tur attım.

► Akşamki sohbette meyvelerin yararları konusu konuşuldu.

► Öğrenciler sınıfta test soruları çözdüler.

KONU: YANLIŞ YAZILAN KELİMELE

arttırıcı bilgi

Eksik bilgi ya da konuşma dilinden kaynaklanan sebeplerle bazı kelimeleri yanlış yazarız. Bitişik yazılması gereken kelimeleri ayrı, ayrı yazılması gereken kelimeleri bitişik yazmak; kelimelerde harf eksiltme, harf ekleme, farklı harf yazmak yazım yanlışlığıdır. Kelimelerin doğru yazımını imla (yazım) kılavuzlarından ve sözlüklerden öğreniriz.

ETKİNLİK: Aşağıdaki kelimelerden yazımı doğru olanların kutucuğunu yeşile, yanlış olanların kutucuğunu sarıya boyayınız.

Kitap	Angara	Şemsiye	Yalnız	Yanlış	Herkes
Teneffüs	Çilek	Alerci	Çarşamba	Şefkat	Kavun
Karpız	Değişik	Temuz	Kolay	Muyene	Şeftali
Şeffaf	Afetmek	Hafif	Avır	Öyleyin	Meyva
Doru	Tapip	Doktor	Defter	Gürbüs	Kirpik
Kibrit	Şiyir	Şair	Klavuz	Tıraş	Çetvel
Tenbel	Arkideş	Gardaş	Fızlı	Sipor	Tren
Avaç	Deyil	Övünmek	Kölge	Deyze	Güzel

ETKİNLİK: Aşağıdaki yazımı yanlış olan kelimelerin doğrusunu imla kılavuzundan öğrenerek karşısına yazınız.

Gaste	→		Lavoba	→	
Birgün	→		Kapşon	→	
Çiftci	→		Mahdur	→	
Çünkü	→		Yada	→	
Halbu ki	→		Misgin	→	
Herşey	→		Şampuvan	→	
Bir kaç	→		Montaş	→	
Austos	→		Ordan	→	
Bisküi	→		Rehper	→	
Kanape	→		Rast gele	→	
Ve ya	→		Sahlık	→	
Kilosef	→		Şarz	→	
Lezetli	→		Her hangi	→	

KONU: NOKTALAMA İŞARETLERİ

arttırıcı bilgi

Satır sonu çizgisi: Satır sonuna sığmayan kelimelerde uygun heceden sonra, hecelemede heceler arasında, ekleri gösterirken eklerden önce ve aralarında zaman, mesafe ya da herhangi bir bağlantı olan kavramlar arasında kısa çizgi konur.

İki Nokta: Karşılıklı konuşma metinlerinde konuşmayı yapacak kişi adından sonra, tanımlaması yapılacak kelime ya da konu adından sonra, örnek verilecek cümleden sonra iki nokta konur.

Uzun Çizgi: Karşılıklı konuşma metinlerinde konuşmacının ifadelerinden önce uzun çizgi konur.

Kesme işareti: Özel isimlere, tarihlere, rakamlarla gösterilen sayılara ve kısaltmalara getirilen ekler kesme işareti ile ayrılır.

DİKKAT!!! Özel isimlere getirilen yapım(-lı, -li, -lu, -lü ile -ler, -lar) ekleri kesme işareti ile ayrılmaz. Bu eklerden sonra gelen ekler de kesme işareti ile ayrılmaz.

ETKİNLİK: Aşağıdaki cümle ve kısa metinlerde () sembollerinin yerine hangi noktalama işaretinin konulması gerektiğini yazınız.

* Annem beni eve erken gelmem için tembihledi ()

nokta

* Akşam Atakan()la üç saat sınava çalıştık.

* Bu derste "()ler" ekinin yapım eki de olabileceğini öğrendim.

* Adam çocuğa güler yüzle sordu ()

— Adın ne bakayım senin?

Çocuk kısık bir sesle cevap verdi ()

() Tayfun.

* Semih kelimeyi "a()da()mo()tu" şeklinde heceledi.

* Genç () futbolcuya bir soru sordu.

* Bu ayakkabıyla mı futbol oynayacaksın ()

* Ey Türk gençliği () Birinci vazifen...

* Öğretmen, Ahu'ya () Cem'e ve Ali'ye soru sordu.

* Caba() Bir şey ödmeden, bedava, parasız olarak

* 7 () 10 yaş arası, çocukların ilköğretim çağıdır.

* 12. sayfadan 16()ya kadar ödev var.

Gerçekleşmiş ya da gerçekleşmesi mümkün olan ifadelerden oluşana gerçek, gerçekleşmeyen ya da gerçekleşmesi mümkün olmayan ve tamamen hayali olan ifadelere hayali ifadeler denir. Hayal ürünü ifadeler; insan dışı varlıklara, insanlara ait özellikler verilmesi ve bu varlıkların konuşturulması ile oluşturulur.

ETKİNLİK: Aşağıdaki ifadeler gerçek ürünü ise kutucuğa G, hayali ürünü ise H yazınız.

- Denizdeki balıklar suya girince kaçıştılar.
- Gün boyunca etli ekmek yemenin hayalini kurdum.
- Sabah güneş doğaya gülümseyerek doğdu.
- Annem pantolonumu ütölemiş, gömleğimi unutmuş.
- Küçük am fidanı, boyu kısa olduğu için üzgündü.
- Havalar serinlemeye başlayınca yapraklar sarardı.
- Kalemin ucu kırılınca "Ben yazmayacağım." diye tutturmuştu.
- omar, Karabaş'a "Ben senden daha güzel havlarım." dedi.
- Yaşlı ağaç, ormanı yakanın yine ağaçtan yapılmış kibrit olduğunu anlayınca gözyaşlarını tutamadı.
- Dağdan akan derenin suyu soğuk ve berraktı.

ETKİNLİK: Aşağıdaki belirlenen alana hayali ve gerçek ürünü ifadeler yazın.

Gerçek ürünü ifadeler:

-
-
-
-

Hayal ürünü ifadeler:

-
-
-
-
-